



34616

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Sayın Muammer GÜLER* tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

İdris BALUKEN

BDP Grup Başkanvekili

Bingöl Milletvekili

Bingöl Belediyesi tarafından Bingöl Şehir Mezarlığı'nda kimsesizler için ayrılan alanda defnedilen ve krokilerle yerlerinin tespit edildiği belirtilen 133 PKK'linin mezarlarının üzerine yeni defin işlemlerinin yapıldığı ifade edilmektedir. Bingöl Belediyesi tarafından defin işleminin yapıldığı mezar yerleri Bingöllü ailelere satılarak aile kabristanı haline getirilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız merkez ve taşra yapıları tarafından belirlenmiş Türkiye'de bulunan toplam kaç adet toplu mezar vardır? Bu toplu mezarların illere göre dağılımı nedir? Bu toplu mezarlarda bulunan toplam cenaze sayısı kaçtır?
2. Bingöl ilimizde Bakanlığınızca tespit edilmiş ve Bakanlığınız kayıtlarında bulunan kaç toplu mezar vardır. Bu toplu mezarların açılması ve defin edilenlerin ailelerine verilmesine ilişkin Uluslararası Hukuka uygun bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

3. 133 PKK'linin defnedildiği mezar yerinin Bingöl Belediyesi tarafından Bingöllü ailelere satılmasının insani ve idari sorumlusu kimlerdir? Söz konusu kişiler hakkında bir soruşturma açılmış mıdır?
4. İnsan mezarlarının yer aldığı bölgenin başka insanların gömülmesi üzerine Belediye tarafından satılması halkımızda büyük bir infiale neden olmuştur. Dinimiz ve kültürümüzün en kutsal mekânları olan mezarlıkların Belediye tarafından insanlık dışı bir şekilde ticarete konu edilmesinin izahı nedir? Bu konuda halkımızdaki infial durumunun yatıştırılmasına ilişkin Bakanlık olarak devreye girmeyi düşünüyor musunuz?
5. Toplu mezarların bulunduğu alanda Belediye tarafından kazı çalışması yapılırken AKP'li Belediye Başkanı toplu mezarlar bulunduğu gerekçesi ile uyarılmıştır. Bu uyarı akabinde Belediye Başkanı toplu mezarların yer aldığı alana karışılmayacağını ifade etmiştir. Bu ifadesine rağmen son bir ayda söz konusu bölgede iki adet kazı çalışması yapılmıştır. İnsan ölüsüne, mezarlıklara saygı göstermeyen bu anlayış hakkında ne düşünüyorsunuz? Söz konusu sorumlu amirler hakkında bir soruşturma açılacak mıdır?
6. Toplu mezarlarda bulunan çocuğunu arayan binlerce aile varken AKP'li Bingöl Belediyesinin yaptığı kazılar sonucunda, naaşlarda ciddi tahribatlar yaşanmıştır. Türkiye'de toplu mezarların hukuka uygun şekilde açılması tartışmaları sürerken, AKP'li Bingöl Belediyesinin naaşları tahrip eden, toplu mezar alanlarını ticarete dönüştürüp bir yandan cenazeye saygı göstermeyen diğer taraftan halkla mezarlıklar üzerinden ticaret yapan anlayışı hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu kabul edilemez durumun ahlaki boyutu hakkındaki düşünceleriniz nedir?
7. Toplu mezarların bulunduğu alanların korunması hususu hem belediyenin idari sorumluluğundadır hem de insani açıdan manevi bir sorumluluktur. Belediyenin toplu mezar alanlarını korumak bir yana ailelere tahsis etmesinin sebebi nedir? Bunlara rağmen Bingöl halkımız ve ilgili STK'ler toplu mezar yerlerinin korunması ve yapılması yönünde büyük bir talep içerisinde. Bu husustaki düşünceleriniz nelerdir?